

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	24 kor. (12 fr)
Félévre	12 „ (6 „)
Negyedévre	6 „ (3 „)
Egy hó a	2 „ (1 „)
Egyes szám	8 fillér (4 kr.)
Videkre	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is,

Korteskedés.

Kolozsvár, május 16.

(△) Ki keresne habokkal küzdő vízbefúlónál lélekjelenlétet? Ki tételezné föl a meredek hegyről lezuhanónál higgadt megfontolást? Ki várna böles nyugalmat attól, a ki fölött a tető ég?

Mért csodálkozunk hát azon, hogy Széll Kálmán halálos vergődésében, halálfelemében ma már olyan eszközökhöz nyúl, melyeket jobb napjaiban elítelt, visszautasított, megvetett.

Hiszen fölötté is összecsaptak már az *ex-lex* hullámai. A törvénytelenség meredek hegyéről gurul le ő is a sötét enyészetbe. Az alkotmányosság lobogó lánggal égő épületében a lángok már körülnyaldosák piros bársonyszékét. Minden szalmaszála, minden kavicsba s valami csuda reménységbe kapaszkodik ő is a kétségbeesett lélekkel, görcsös kezekkel.

Nem, csodálkozni nem csodálkozunk azon, hogy Széll Kálmán a halállal tusakodó macacsságával kapkod mentő eszközök után, ha azok haszontalan, lehetetlen eszközök is. De hát itt nem arról van szó, hogy lélektanilag megmagyarázható-e a miniszterelnök fejevesztett viselkedése, hanem arról, hogy megengedhető-e az, hogy a miniszterelnök hatalmát védő csökönyösségében olyan, közjogi helyzetet mélyen sértő, lealázó eszközökhöz nyuljon, mint a milyenekhez tényleg nyult.

Valakinek önmaga mellett való korteskedésében is van már valami izléstelen, csunya vonás. De mikor a kormány feje, annak a kormány a feje, melynek az egész ország érdekében kell gondolkoznia és dolgoznia saját maga érdekében a korteskedésnek mindazon eszközzeit fölhasználja, melyekhez óriási befolyása, rengeteg hatalma által juthat csak, akkor az undorodás helyébe a megbotránkozás lép, az orrfintorgatás helyébe a felelősségre vonásnak kell jönnie.

Mondhatjuk, elég élelmesen, elég ügyesen válogatja meg Széll Kálmán, hogy hol és kiket válasszon tűnő hatalma megerősítésénél eszközü. A koronára, a vármegyékre és az állami adminisztrációra esett választása. A koronát le akarja emelni a pártatlanság magas polcáról, mintha

valaki a napot akarná lehozni az égboltozatról, hogy csak neki világítson és másnak senkinek. A vármegyéből, mint Mózes a varázsvesszejével a bizalom bőven buzgó forrásait akarja kicsalni. Az állami tisztviselőket ellene akarja fordítani a nemzetnek, mitsem törődve az akarat képtelenségével, fonáksgával.

És vannak ezen a téren sikerei is Széll Kálmánnak.

Láttuk azt, hogy a király azoknál az alkalmaknál, melyek csak rendelkezésére állnak véleménye megősmertetésére, kimutatására, kitétte magát a miniszterelnök, vagy ha nem is az ő személye, hanem az általa benyújtott törvényjavaslat érdekében.

Láttuk azt, hogy legutóbb is a képviselőház tekintélyét elnökének szántszándékos, megszegyenítő mellőzésével hogyan alacsonyította le a miniszterelnök az uralkodóval. Ott hagyta vesztegetni a király óraszámra a képviselőház elnökét, a nélkül, hogy ügyet vetett volna rá s olybá tünik ez fel előttünk mint az az Ocskay brigadéros, a kit az Ozoróciak ármánykodására a kurucfejedelem ott rostokoltatott a palotájában. És a mint a Rákóczy udvarában az háborítja föl Ocskayt, hogy a feleségével együtt a becsületét sértették meg, úgy az Apponyi Albert mellőzésében is csak az a megszegyenítő, hogy a lealázás a magyar képviselőház elnökét, tehát a népképviselőt becsületét érte.

De hát a korteskedésnél nem jön számba az ilyesmi.

A vármegyei bizalmi nyilatkozatoknál már kisebb, de a kormány-parti sajtó által még mindig eléggé kiszínezhető sikereket ért el Széll Kálmán. A mindenható főispánnak a nagyhatalmu megyei közigazgatás és az ezekről függő viszonyban levő bizottsági tagok egypár tucatjával sikerült néhány vármegyében a műbizalom nyilatkozatait kisajtolni. De még sokkal több vármegye és minden vármegyének óriási többségben levő lakossága nemcsak vonakodott ettől a bizalomfelokrondó zéstól, hanem impozáns egyértelműséggel és hangos szóval tiltakozott a kormány ellen és politikájá ellen.

De hát a korteskedésnél elő kell készülnie lenni arra, hogy voks helyett ütleg jut ki osztályrészül.

Az állami tisztviselők fölingerlésében, az ellenzék ellen való izgatásában aztán a miniszterelnöknek már a legkisebb sikere sem volt.

Hiszen az egész ország előtt világosan áll az, hogy a tisztviselők fizetésrendezését az ellenzék kívánta legnyomatékosabban, az ellenzék kívánja legsürgősebben. Az ellenzék ma is azt mondja: előzzel a fizetésemelési javaslattal és -készséggel megszavazzuk. A miniszterelnök azt mondja: ez nem olyan sürgős, tárgyaljunk előbb mást. Hát lehet akkor józan észszel, meg nem fogyatkozott érzéssel az ellenzék bűnbakul odaállítani?!

Az ellenzék ma sem akar mást, mint hogy a fizetésrendezési javaslat napirendre kerüljön, hogy megszavazhassa. Nehány nap alatt letárgyalná, megszavazná s az a néhány nap a katonai javaslatoknál már ugy sem számít. De a miniszterelnök azt mondja: *nem akarom*, mert a tárgyalások sorrendjének megállapítása a többség joga. Tehát akkor nem az ellenzék, hanem a többség akarata, helyesebben nem akarata az, a mely az állami tisztviselők ezreit a fizetésemeléstől elütötte.

Ezt az országban mindenki és az állami tisztviselők is nagyon jól tudják.

De hát a korteskedés eszközeinél nem azt nézik, hogy milyen méltányosak, hanem, hogy milyen hatásosak. Nos, ez a korteskedés a milyen méltánytalan volt, olyan hatástalan is maradt.

Mi van még hátra Széll Kálmánnak? Semmi. Megragadott minden, belekapaszkodott mindenbe, megpróbálkozott mindennel. És még is, még is hull alá arról a meredek lejtőről, melyet nem látott meg idejében, melyre rálepett vak könnyelműséggel. Arról csakugyan nem tehetett, hogy a lejtő ott volt. De ott volt, ő el nem kerülte — a fizika törvénye szerint le kell róla gurulnia, el kell buknia.

= A trónörökös látogatása. Magyarország trónjának várománya, *Ferencz Ferdinánd* főherceg a Duna-ünnepély reggelén a fővárosba érkezett, hogy az udvari bálon, miképp a többi lerándult főhercegek, ő is résztvegyen. A bál utáni napon semmi keresni valót se talált Budapesten s visszautazott az egyetlen Bécsbe. Hát, szó sincs róla, *Ferencz Ferdinánd* gavalier gondolkodásu egyén. Direkte lejtött a királynak a

magyar fővárosban tartott báljára, miképp a régi világ gavalier ifjai is hat vármegyét átdöccögtek, hogy egy leány bálján végig robotoljanak. De egy leány szívét könnyebb ám meghódítani, mint egy országot. Ragaszkodó, lüszeges legyen a magyar? Szeresse szívből rendületlenül jövőndő királyát? Határozza el már most magát, hogy majd, ha idő és sors úgy követeli, életét és vérért áldozza föl azért a nem az ő husából, nem az ő véréből való idegen, hajh, mindenképpen idegen leendő uralkodóért, a ki egyetlen udvari lál erejéig mutatja be irántunk való érdeklődését, ragaszkodását, hűségét és szeretetét! Mindenre az udvari bál az egyedüli, alkalmas terület egy nemzet világmígyors megismerésére... Nekünk pedig minden álmunkból a végleges, józan fölébredésre!

A tejszövetkezetek kérdése.

Válasz Bartha Miklósnak.

Kolozsvár, május 16.

Az elmúlt héten az „Ellenzék”-ben Bartha Miklósnak egy cikke jelent meg, a tejszövetkezetekről, melyben éles támadásban részesíti az „Erdélyi gazdasági egyesület” vezetését és annak hivatalos lapját az „Erdélyi Gazda”-t, azzal vádolva meg őket, hogy semmit nem tesznek az erdélyi tejszövetkezetek létesítése érdekében.

E cikke most az „Erdélyi Gazda” legutóbbi számába hosszasanban válaszol *Tokaji László*, az E. G. E. érdemes titkára és az „Erdélyi Gazda” felelős szerkesztője.

Anélkül, hogy a vitába óhajtanánk elegetni, közülük a közgazdasági szempontból érdekes és tanulságos cikk azon részét, melyben nevezett cikkíró elmondja, hogy mi az akadály annak, hogy erdélyben sikerrel lehessen tejszövetkezeteket létesíteni.

A cikk különben két részből áll. Objektív és subjektív részből. Az objektív rész a következő:

„Mielőtt az iskolában a fiuknak a helyesírás szabályait kezdenék tanítani, azelőtt meg kell tanulniok a betűket leírni s a romai jog tudományának adagolását megelőzi az érettségi vizsga. Kűn a falun, a mezőn is ilyenformán megy minden; ott sincsenek ugrások.

A tejszövetkezetek életbeléptetését itt nálunk Erdélyben, még igen nagy fejlődésnek kell megelőznie. Anyagi erőben és intelligenciában kell első sorban is utólag érnie a mi népünknek azokat a másvidékieket, akik már képesek szövetkezeteket alakítani és akik már rég túl vannak a szövetkezetek által nyújthatóknál nagyobb hasznok kiaknázásán; akik már — tömeggyegetyülve — a nagyban való üzem kisebb jövedelmi %-jénél tartanak!

Vagyis: a tejszövetkezetnek, helyesebben: tej-feldolgozó szövetkezetnek ott és

akkor kezdődik a szerepe, a hol és a mikor a kis ember már a nyerstej-fogyasztás igényein felül is tud produkálni, a mikor már könnyen termelt fölöslegét ő maga nem képes megfelelően értékesíteni és főképpen akkor, a mikor — a kis üzemben rendelkezésre álló összes magasabb jövedelmi forrásokat kimerítve és kihasználva, ezek mellett és ezeken felül — a kisebb százaléku további jövedelmekre is reagálni kezd.

Tehát minálunk először megfelelő állapotokat és viszonyokat kell teremteni s csak azután jöjjünk a felsőbb tudományokkal!

A szubjektív része a cikknek kissé pikáns ízt is. Mert itt a cikk realyassa az „Ellenzék”-re egy korábbi cikkét, melyben a most megtámadott „Erdélyi Gazda”-t „Erdélyi gazdasági egyesület”-et „hazafias örömmel” üdvözlöi tevékenységéről.

A cikk egy felhívással végződik Bartha Miklóshoz a következőképpen:

„Jöjjön közénk, foglalkozzék közelebből velünk és ügyeinkkel, vegyen részt tanácskozásainkban — amikor ideje engedi, mert minden ragyogó cikkénél és írásnál többre visz a közvetlen érintkezés, az élő szó, az egymás kihallgatása, kölcsönös felvilágosítása és ez nem is vesz annyi időt igénybe, mint az évekig is elhúzódható írásos polemikák!

S ha majd, e kérésnek engedve, meg fog győződni a mi kicsiny erejű, de mindig jóhiszemű és buzgó igyekezetünk valódi értékéről, akkor tán, megváltoztatván egyelőrtől való mostani véleményét, újlag meg fogja erősíteni a mi vezérútról szóló — és az *általa* 1900. márc. 17-én írott vezércikk első bekezdésében foglalt — következő szép és igaz jellemzést is:

„Öszintén megvallom, hogy e sorok írásánál első sorban Szabó Józsefre gondoltam, a ki nemcsak elnöke az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek, de egyszersmind jó gazda is. Szeret és tud előljárni; megfontolással halad; kritikával fogadja az újítást, de nem zárkózik el tőle. A mihez for, azt derekasan megmarkolja. Életét munkában tölti munkáját okosan osztja meg a saját ügyeinek kezelése és a közérdek között. Nem csillogó ambíciók vezérik a közpályán, hanem szigorú és komoly kötelességérzet.”

Intimitások.

A politika kulisszái mögöl.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, május 16.

(Apponyi sérelme.) A folyosó izott. Pénteken volt ez, annak a hatásától, hogy a király *Apponyi* Albert gróf elnököt a csütrőlki udvari estén mellőzte. A legelső, aki a Házban megjelent, maga Apponyi Albert volt, akit csakhamar Széll Kálmán

megvilágított typuson át is. Az asszony győző fogalma alól természetesen nem vonhatom ki a leányt, mert csakis úgy ismerhetem meg az asszonyt.

Ezen kis előjáró beszéd után több fejezetben általános képet rajzolok meg egy leány születésétől kezdve, a nagymama haláláig. Nem a saját gyermekkori emlékeimet idézem tehát fel a muló idő porlepte világából, hanem amint magát az asszonyt megismerem tanultam és ahogy ez a megismerés, most szűrkülő fejjel, agyamban kialakult. Ahol hamisak a színek, görbék a vonalak, ne tekintsem nőlvásom elfogultságának, rosszakaratnak, hanem egyszerűen annak, hogy az én látókörömön belül, úgy láttam meg a nőt.

I.

Annuska születése az elemi iskola ajtajáig.

Százat — egy ellen, hogy nincs kellemtlenebb érzés egy apára nézve, mint mikor leánya születik, holott összes vágyait, reményeit egy fiúhoz kötötte. Ezt a súlyos balesetet még az sem enyhíti, ha már van egy csomó leány a háznál, de az sem csökkenti különösen, ha nincs egy sem. Mert mi férfiak és apák rendszeren önzők vagyunk, s bizony a leány neveltetése megköveteli a legnagyobb fokú önzetlenséget. A csapást még súlyosabbnak tartjuk, ha elsőszülöttünk tartozik a női nemhez, mert ez esetben még barátaink, ismerőseink csipkedései sem maradhatnak el, mert első gyermekünk világra-

jött fokozottabb érdeklődésre tart számot, bármily szők legyen is rokonaik és ismerőseink köre.

De ezzel is megbarátkozunk valahogyan, ha mindjárt búszkeségünk koronáját most már tövises ékesítik is.

A feleségünk mentegetőzik és mi gyengédségből, az anyaság martyriumát nem növeljük meg egyéni érzéseinkből fakadt szemrehányásokkal. Megnyugszunk a változhatatlan sorban és ha nem minden keserűség nélkül is, de mégis elgyönyörködünk a kis apró jószágban, mely hivatva van immár megősesíteni családi életünket. Alig néhány hét múlva, teljesen elmulik a csalódottság érzése; nem is gondolunk arra, hogy az Isten kegyelmességéből, ez a kis bájos leányka, fiu is lehetett volna, ki majd tovább viseli nevünket, ha ugyan a kor áramlata és nevünk idegensége arra nem készteti, hogy — megváltoztassa.

Mondom, lassan-lassan megnyugszunk a változhatatlanban és örömmel szemléljük, mint növekedik, fejlődik, virul a kis apró leány, kinek természetesen fogalma sincs arról, hogy keblünkben az ő eljövetele az elégedetlenség csirait tette termékenyvé. Kisebriük csak hát figyelemmel a pici jószág természetes alakulását és talán egyes jelekből meg tudjuk konstruálni a véleményét, hogy a később megrajzolandó asszonytípusok közül melyiket fogja gyarapítani.

Az első játékszer egy kis baba. Órák hosszág elfoglalkoztatja az alig két éves kis leányt a kis baba. Beszélget vele, öltözteti, sőt kenyérmorzskákból még ebédet is

főz neki. Délután és este altatgatja szép csendesen és érthetetlenül motyog hozzá.

Azzal kel fel és azzal fekszik le. Egész gondolatvilága a baba körül forog, osztozik bánatában és örömben. A baba bánata, ha eltörik a lába, ha sikerült gyengéd gondoskodással kitépni a haját, ha arcáról lemossa a festéket.

A baba öröme, ha új ruhát kap, vagy ha egyik játszótársánál elhozza a baba pajtását. Eltelik 2—3 év és Annuska 4 éves lesz. Kedves, szép, és okos leány; a mama megcsúszik, hogy hozzá hasonló nincs a föld kerekén, ám azért keservesen megalakoltatja, ha a konyhában sütkérezve, lever egy tányért az asztalról, vagy forró vízbe mártja az ujját.

Különös és általános vonás a 3—4 éves leánykánál, hogy a mama asszony barátnői és ismerősei iránt megmagyarázhatatlan gyűlölettel viseltetnek, ellenben a papa és mama — különösen ez utóbbi — barátaí bírájk legteljesebb rokonszenvét. Talán megjeljük a magyarázatát ennek a jellemző tulajdonságnak, ha egyszerűen konstátáljuk, hogy a papa és mama barátai — ismétlően kell, hogy különösen ez utóbbiak — nem rettegnek vissza apró kedveskedésekkal és ajándékokakkal megnyerni a kis leány rokonszenvét és mivel „apróbb ajándékok” az élet minden körülményei között „erősítik a barátságot”, ez a tantétel beigazolódik a legnagyobb mértékben Annuskánál is.

A leányka első lépése a világba akkor történik, midőn megnyílik előtte az

óvoda ajtaja. Rendes viszonyok között ez 4 éves korban bekövetkezik. Természetesen ezt a jelentős lépést már hetekkel, sőt hónapokkal előbb családi tanácskozások előzik meg, melyben nem jelentéktelen súlylyal bír a kis leányka véleménye is. Általában ez a kérdés nem szokott ellentétlással találkozni, sőt a kis leányka öntudatlan lelke is megérzi, hogy részére egy új világ nyílik meg és ennek a lépésnek bekövetkezése le is foglalja már előre egész gondolatvilágát. Ezekben a „gondterhes” napokban természetesen nem utolsó eszköz az anya fegyvertárában az a kijelentés, hogy „nem adlak az óvodába”, a mely kijelentés a pajkoskodó kis leányt, a javulás és a szelidség útjára kényszeríti. Ebben az időben nem riad vissza egy kis hízlekedéstől sem, amelyhez jobban, ösztönösen, naivabban és kedvesebben nem ért senki, mint egy négy éves kis leány, aki belecsimpasz kodik az édes anyja nyakába és esetleg könnyes szemekkel kér elnézést megrovandó cselekedeteitől. Elkövetkezik a nagy nap, amidőn megnyílik az óvoda. Szép ünnepelőbe öltöztetik a kis leányt, aki egyik kezében bábuját, a másikkban egy kis kézi táskában az oszonnáját viszi magával. Hogy repülne ki a vezető mama kezéből, hogy mielőbb ott legyen, vágyai, álmai színhelyén a többi gyerekek között.

Elérkeznek oda is. Az óvó néni barátságosan beírja egy nagy könyvbe a nevét és a kicsi gyermek szepegre néz körül az új helyen, ebben az új világban. Végig méri a többieket, akik már ott vannak és a figyelemreméltóbbakkal bizalmas pillan-

kormányelnök követett nyomon. Egy csapásra megelégtelt a folyosó is és folyt a diskussio a tegnapi esti eseményről, amíg odabent az elnöki szobában a kormány feje a Ház elnökével konferált.

Verzió verziót ért, nézet nézetet váltott fel és az utóbbiak abban az egyben egyetértettek, hogy az elnök mellőzéseével sérelem esett a Ház tekintélyén.

— Felirunk a királyhoz — hangzott az ellenzék egy intrinzens tagja — mert ez gravamen, amelyért elégtételt kell a törvényhozás alsó háznak kapnia.

A hírek származása megindult ismét. Apponyi nem vágja zsebre a dolgot — így szólott az egyik verzió, amíg a más hír azt tudatta, hogy az elnök lemond és újra való megválasztásával szerez magának elégtételt. Csakhamar azt kolportálták, hogy a Tisza-frakció ezt az utóbbi modust nem fogadja el, mert nem akar a korona ellen demonstrálni. Majd azt beszélték, hogy a király Apponyi grófot a legközelebbi udvari ebédén hosszabb megszólítással tünteti ki.

— Ez nekünk nem elég — erősködtek a függetlenségek, a mire a jobb folyosóról az az értesülés került közforgalomba, hogy Széll Apponyinak még ma audienciát eszközöl ki a felségnél és ezzel a dolog elintéződik.

— Hátha Széll Kálmán sem fogadja a királyt? — vetették fel a kérdést és a gyors válasz erre az volt:

— Akkor majd Fejérváry bárót küldjük fel, hogy most már nemcsak Apponyinak, de Széllnek is szerezzen elégtételt.

— Hátha a király ma azért nem fogad, mert a tegnapi est kifárasztotta? — Akkor majd holnap fogadja — volt a felelet. Erre azonban a függetlenségi pártnak kijelentették, hogy holnapig nem várnak az elintézésről, a mikor már ma akarták szóba hozni a dolgot, illetve Apponyi házelnök mellett tüntetni.

Az első focsca, a félhivatalos kommuniké jelent meg, a mely olyat cáfolt, a miről szó sem volt, hogy nem áll az, mintha Széll kormányelnök meg Apponyi Albert gróf lemondott volna. De még ezt is visszavonják csakhamar.

Akcióba lépett a néppárt is. A mellett foglalt állást, hogy Apponyinak elégtételt kell szerezni. Majd a közjegyzősként lépett fel, disputálván, hogy az elnöknek csak a képviselőház bizalmát kell birtania.

Össze-vissza kavarogtak a hírek, az eszmék, a kombinációk, a verziók, a formulák. Folyt a mentés pro és kontra. Szóvá kell tenni a dolgot, nem kell szóvá tenni, de azért elintézni valahog mégis muszáj. Két óra lett, az ülés befejeződött, a dolog azonban még mindig függőben maradt.

(A Gotterhalte — a Duna-ünnepré.) Az előző napokat a Duna-ünnepély foglalta le. A folyosón véleményt cseréltek arról, ki milyen mértékben hallotta a Gotterhalte ellen való tüntetést.

— En — így szólott bele a vitába Nopcsa Elek báró — tudom, hogy tüntettek volna, mert nem halottam.

— Persze, hogy nem hallottad, — formáltak reá az ellenzékiek, — a mikor a fülkaptyódat zsebre vágadt. Bizony erősen a füleghez szorítottad, a mikor Széll beszélt a minap.

(A passiv resistencia.) A kormányzással merőben ellenkezik a passiv resistencia, — ezzel szólította meg Széll Kálmán miniszterelnököt az egyik ellenzékí honatya.

— Hát akkor lépjétek ti a passzivitásban, — vág vissza Széll, hozzáfűzve: — És akkor mi aktivakká leszünk.

tásokat vált. A néni átveszi és egy pár figyelemzéstől szó elhangzása után a mama hazafelé indul. Most jied ám csak meg a kis leány és menne, menne vissza a mamával. A gyengébb és félszemből sirásra is hajlik; az erősebb lelkű belekapaszkodik a mamája ruhájába. De a néni megvigasztalja lassanként. Barátságosan megmossa a haját, haját: végre hazamehet a mama és ott marad a kis leány egy csomó idegen fiú és leány között.

Az ismerkedés, hamar történik. Ő meg nézi a mellette állónak a játékat, ruháját, az viszont az övét: kész a barátság, ha ezek megnyerték tetszését és bizalmát. Rövid idő múlva, már kűnn vannak a játszóhelyen és feledve otthon, mama, papa, folyó vígan a játékokat próbál balesetekkel és ennél fogva jelentéktelen könyvezésekkel fűszerezve.

Délben már a család jön el a kis leánykájért és Annuska — kifáradva, megéhezve érkezik haza és az ebédnél elcsövegi első ötletétnek élményeit.

S elkövetkeznek az új életnek a hét-köznapjai. Annuska rövid pár hét alatt megtanulta „Az egérke” című négy soros versikét, melyet most már el is szaval, a mama és apa vendégeinek. Nemsokára megtanulja „A hamis róka” című poemát és a papa születésnapjára már a mama által bementített köszöntőt mondja el.

A mama élénken kolportálja az óvónő ama állítólagos kijelentését, hogy Annuska a legokosabb kis leány a föld kerekén. Tanulékony, szelid és kedves, pajtásaival nem kötődik. Ez utóbbi kijelentést megcáfolni látszanak ugyan, a hamvas arcocskán észlelhető karmolások, ám vannak még gombos macskák is. Annuska ugyan beletört a Jucikába, a Jóska barátságáért, ám a z körülmeny csak nem jelent semmit. Legfeljebb azt, hogy a Jóska nagyon élelmes fiú, mert mindkét leányka uzsonnjára pályázott.

Annuska ennél fogva minden jelentősebb esemény nélkül elérkezett az elemi iskola küszöbéig.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, május 16.

Elnök: Tallián Béla.

Az irományok előterjesztése során több kérvényt mutat be az olasz borvám eltörlése mellett.

Az állami tisztviselők fizetésrendezése.

Napirend előtt Nesi Pál dr. szóval fel. Hosszasan indokolja az állami tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat benyújtásának szükségességét. Múlttalanságot lát abban, hogy az állam vasuti tisztviselőket az általános fizetésrendezésnél mellőzte. Sürgeti a minisztert, hogy a kérdést tegye tanulmányozás tárgyává és terjesszen a képviselőház elé törvényjavaslatot. Kéri mindakét kérdésnek napirendre tüzését.

A kormány — ugymond Nesi — állandóan azt hajtogatja, hogy mennyire sürgős ez a kérdés. A miniszter minduntalan dikciózik és nagyhangú kijelentéseket tesz, hogy mennyire a lelken viseli a kérdést és még sem tüzeti napirendre a törvényjavaslat tárgyalását.

Sőt a miniszterelnök még az ellenzékét vádolja. Ráakarja fogni az ellenzékre, hogy késlelteti a törvényjavaslat tárgyalását. Pedig nem úgy áll a dolog. Az ellenzék becsülettel védi a nemzet érdekeit, sikra szállott egy alkotmányellenes követeléssel szemben és nem azért nem szavazza meg az indennit, mintha nem látná szükségét a fizetésrendezési törvényjavaslat s más égető napi kérdések tárgyalását, hanem mert a miniszterelnök ismét becsapná az ellenzékét és a katonai javaslatokat venné elő.

Ezért visszatartja az elleuzék nevében a kormányelnök vádját. Ezt különben annak tulajdonítja, hogy a miniszterelnök elvesztette a lába alatt a talajt s mint a vízbeelő kapkodó fűhöz-fához. Hogy valamit megmentsen politikájának tisztaságából — nem állja meg a megalkalmazni az ellenzékét és olyan dolgokat importál neki, a milyenek még eszük ágába sincsenek.

Indítványa nem jelent semmit most, csupán annyit, hogy beakarja bizonyítani a nemzet előtt, hogy párja igitis nem ellensége a komoly és az igaz közelet szolgáló munkának. De azért nem hagyják magukat a Széll Kálmán nagyhangú kijelentései által az igaz utról letéríteni.

Egy pillanatig sem kételkedik, hogy a kormányelnök igazán tehetséges államférfi ne volna; de tehetségét nemzeti javára nem használja, mert felfelé akar érvényesülni. Csak egy példát hoz fel; ezt cáfolja meg a miniszterelnök. Az egész nemzetre olyan fontos fizetésrendezési törvényjavaslat tárgyalását a gyűlölt katonai javaslatok napirenden tartásával megakadályozza. Tessék visszavonni a katonai javaslatokat; akkor lesz indennit és megszavazzuk a fizetésrendezést. (Zajos éljenzés a szélsőbalon; a szónokot számosan üdvözik.)

Széll Kálmán (A jobboldal nagy halljukozással fogadja.) A kormány a kérdéssel oly szeretettel foglalkozott, a minőt az meg is érdemel. Meg is oldotta a kérdést, de annak végrehajtását az ellenzék gátolja. (Viharos ellentmondás a szélsőbalon: Nem igaz! A miniszterelnök az oka! Miért nem vonja vissza a katonai javaslatokat?)

Széll Kálmán: ...Igenis akadályozták, mert olyan helyzetet teremtettek, a mely miatt, bármennyire is akarom, nem vehetem elő a kérdést. Ha nincs obstrukció a kormány sürgősen elővonná a törvényjavaslatot és letárgyalná, mert egész jóindulattal és a tisztviselők helyzete szánálása sürgősségének teljes tudatában van. A kisebbség akaratát azonban a tárgyalások sorrendjén nem változtathat.

(Óriási zaj és ellentmondások a szélsőbalon, helyeslés jobbról.)

Kénytelen tehát az indítványt visszautasítani, mert minden más kérdésnél sürgősebb a mostani helyzetből való kibontakozás. Felszólítja az ellenzékét, hogy hagyjon fel az obstrukcióval és akkor előveszi a fizetésrendezési törvényjavaslatot. Ha olyan nagyon sürgősnek tartják annak letárgyalását, fogadják el ajánlatát.

Gabányi Miklós: Nem állunk köteletnek. (Derűltetés.)

Széll Kálmán: Ismételtén visszautasítja Nesi Pál indítványát. (Óriási zaj a baloldalon.)

Vissza kell még utasítania Nesi Pál dr. azon vádját, mintha ő kapkodnék, vagy makacsodnék. ...

Endrey Gyula: Makacsul kapkodik. (Viharos derűltetés.)

Széll Kálmán: ...Egyáltalán nem kapkodik, csak a helyzetből való kibontakozást keresi s ha az ellenzék feletti kritikát gyakorol, azt nem lehet kapkodásnak minősíteni.

Miután meggyőződése, hogy az ország érdekében a helyes uton jár, a melyről magát letéríteni nem engedi és nem engedheti — helyét nem hagyja el. (Éljenzés a jobb oldalon; viharos ellentmondás balról.)

Nesi Pál dr.: Reflektál Széll Kálmán kijelentésére. Nem áll — ugymond — hogy az ellenzék gátolja a kibontakozást, hogy az ellenzék kergette bele a kormányt a mai helyzetbe. Kéri, ki élte vissza az indennitivel, kihasználta azt másra, mint a mire adva volt. Fenntartja indítványát.

A kormánypárt hallani sem akar a javaslat napirendre tüzéséről, ezért névszerinti szavazást kér.

(Ellentmondások jobbról. Felkiáltások a szélsőbalon: — Névszerinti szavazást kérünk!)

A névszerinti szavazást hétfőre halasztják.

Elnök 10 perc szünetet ad. Szünet után a kérvények tárgyalására került a sor. Az olasz borvám eltörlése iránt beadott kérvények tárgyalásánál:

Ballagi Géza felszólalt és a gazdaságosság megnyugtatója érdekében nyilatkozatot kért a miniszterelnöktől.

Az interpellációk során Szalai László kérdést intézett a honvédelmi miniszterhez, hogy a külföldön levő magyar katonaság április 11-ét megünnepeli-e, ha március 15-ét meg nem ünnepli?

Fejérváry Géza honvédelmi miniszter válaszában előadja, hogy a parlament nemzeti ünnepül elfogadta április 11-ét...

Endrey Gyula: A nemzet fűtől erre a napra.

Fejérváry Géza... a katonaság is megünnepeli ezt a napot, ha a tisztikart meghívják. A legénység urnáját és a Szent István napot ünnepli s ezeken a napokon szabadságolják is őket.

Sebess Dénes dr. a kézdivásárhelyi függetlenségi választók üldözése tárgyában intéz interpellációt a miniszterelnökhöz, mint belügyminiszterhez, kéri, mi igaz és mit csinál a miniszterelnök? Akar-e intőzkedni?

Széll Kálmán: Megvizsgáltatja az ügyet s az eredményhez képest fog eljárni.

A Ház többsége mindkét választ tudomásul vette, mely után az ülés véget ért.

Törvénykezés.

Esküdtszéki tárgyalás.

Kolozsvár, május 16.

A tegnapi esküdtszéken ismét nemzetiégi pert tárgyaltak. Mótia János, szásvárosi gör. kath. lelkész állott a törvényszék előtt lázítás és izgatással vádolva. A „Libertatea” betenkit háromszor megjelent politikai lap 1902. október 14-iki számában „Meghalt Mátyás király, oda az igazság” címen cikket írt, a melyben a kolozsvári törvényszéket az „igazság vesztőhelyé”-nek nevezi. Mátyás király dicsőítésének ürve alatt a románság „tizeit” az egekig magasztalja s azt mondja, hogy a románok idegenek a maguk országában.

— „Nagyon hamar ömölhetnek könyveid dicső királyunk Mátyás király, látván az igazságtalanságot, embertelenséget, mit a te kedves népeden elkövetnek. Idegenek vagyunk mi a magunk országában, mi, a te kedves néped, melyből eredetted vettél. Vesszenek hát az igazság ellenségei, legyenek a varjuk martalécai! Ére-szobrod talpatatód-tól nem messze emelkedik az igazságnak modern vesztőhelye, hol a mi legjobbjaink és „tizeink” elítéltek, stb.

Mótia, éppen úgy, mint a minap Maniu, dacára hogy tökéletesen beszéli nyelvünket, kereken megtagadta a magyar feleletet és tolmácsot kért. Mikor az elnök figyelmeztette, hogy tud magyarul, mert egy a tolmácsoktól nem helyesen fordított árnyalatot kijavított, — azt felelte: — Jogomat akarom használni s ha értem is a nyelvet, beszélni nem akarom.

Viselkedésében az a páratlan arrogancia nyilvánult meg, a melyet az utóbbi időkben a román izgatónál sűrűn láthatunk. Kiméletlenül támadja nemzeti és faji egységünket; neki ront törvényeinknek. Valószággal typusát adja a rosszhiszemű román izgatónak.

A tárgyalást Reinhold Arthur vezette. Szavazó bírák: Stefini Elek és Jékely Dániel; a vádlott védője: Vlad Aurél dr., szásvárosi ügyvéd.

Rendes esküdtek: Straub János, Bajcsi Albert, Nagy Albert, Szörcey Gábor dr. Tábor Sándor, Nagy Károly, dr. Issekutz Hugó, Farkas Károly, dr. Kiss Mór, Deák Gyula, Gálty Lőrinc; pótesküdt: Hubai Károly.

Vádlott azzal védekezik, hogy a nép ajkán élő legendás király apoteozisát akarta megírni. A disztó frázisoknak stilsztikai szépségüktől eltekintve, semmi fontosságot sem tulajdonított.

Az elnök azon kérdésére, hogy mit értett azon kifejezés alatt, hogy: „Ére-szobrod talpatatód-tól nem messze emelkedik az igazságnak modern vesztőhelye” — azt felelte:

— Ez csak frázis. Különbben is csodálkozom, hogy azt kutatják, hogy mit értettem a kifejezés alatt. Azt kutassák, a mi van írva! Ha már éppen felvilágosítás kell, hát megmondom. A kolozsvári nemzetiégi perek valamennyije szigorú ítélettel végződött; míg másutt ezeknek bizonyos százalékában felmentő az ítélet. Azt következtem ebből, hogy itt felsőbb utasításra ítélnék olyan szigoruan. Ezt akartam a kifejezéssel jelölni.

A kérdések megállapítása során a védelem több kérdést ad fel, a melyeket a bíróság visszautasít. A védő erre semmisségi panaszt jelent be.

Jeney Aladár alügyész tartott ezután hazafias tüztől áthatott rábeszédet. — Kifejtette, hogy milyen romboló hatást gyakorolhatott a cikk a román népre, a melyben ravasz fondorlattal a legnagyobb igazságot követte el a vádlott. Beszél a nagy memorandumról hírhedt „tizeiről” és a kellő színben tünteti fel azok „apostoli működését.”

Vlad Aurél dr. védő nem lát a cikkben semmi büntető dolgot. Kéri védelemnek felmentését.

Ezután az elnök jogi magyarázatai befejeztével az esküdtek visszavonultak verdikt hozatalra.

Egy órákor hirdették ki az esküdtek verdiktjét, a mely szerint Mótia Jánost izgatás és lázításban bűnösnek találták.

A törvényszék visszavonulva, meghozta ítéletét és vádlottat 1 évi államfogházra és 1000 korona pénzbüntetésre ítélték. Köteles az elítélt az ítéletet a „Libertatea”-ban első helyen közölni.

Az elítélt és védője semmisségi panaszt jelentettek be; az ügyész ellenben megnyugodott.

*

Silló Gyula sajtópöre.

Ez a nevezetes ur többrendbeli sajtópert indított Szász Ödön hírlapíró-kollegának ellen, a ki Silló üzemleit annak idején leleplezte.

Egyike ezen sajtópereknek került tegnap délelőtti tárgyalásra a kolozsvári kir. törvényszék előtt.

Elnök: Bodor László kir. táblabíró volt. A vádlottat dr. Hunwald Lajos védte.

Az érdekes tárgyaláson sok tanut hallgattak ki, kik bizonyították Silló Gyula helyszér erkölcsösten üzemleit.

A tárgyaláson nyilvánosságra jutott az a tény is, hogy Silló Gyula úrtól végrevalahára az iparhatóság üzemleiert visszavonta iparengedélyét. Érdekes volt, hogy Silló ur nem akart emlíkezni arra az időre, melyet ő Szamos-Ujváron zárt ajtók között töltött el, élvezve az állam vendégszeretétét. — Nagyon fiatal voltam akkor így mentegette rossz emlékezőtehetségét.

A Szász Ödön által megirt üzemlek a tanuallomások alapján beigazolást nyertek, melynek következtében a kir. törvényszék, dr. Hunwald Lajos védőbeszédét után, felmentette és elmarasztalta Silló Gyulát 50 korona költség megfizetésében.

UJDONSÁGOK.

A sétatéren...

Kolozsvár, május 17.

A sétatéren üldögéltünk,

Egy bájos kis leány, meg én.

Már alkonyult. Én elmerengtem

A kis lány ajkán és szemén.

Zeneszó jött a messzeségből, —

Csikai Gyurka hegedült!

Átészketett a hang a légen. ...

És szívem-lelkem fölhevült.

És szólottam: no, kis galambom,

Ne bosszankodjék oly nagyon,

De hogy mit érzek én e perczben,

Be kell okvetlen vallanom.

E vénülő szív, — legalább is

E pillanatban még — szeret!

Ah, legyen oly jó, legyen oly jó,

Vigasztaljon meg engemet!

Ám, mindhiába esdekeltem

Egy árva szőrt ő felé:

Ó nem felett. — Ej, ej, kisasszony,

Kegyetlenség ez, tudja-e?

Megszólalt végre: jó uram, hát,

Az égre, mondja, mit tegyek?

Jól van! imádom, hogyha ezzel

Tán szívesseget tehetek!

De, hogyha már regényt csinálunk,

A folytatása mi leszen?

— A folytatás az lesz kisasszony,

Hogy pár év múlva elveszem.

S ha addig hűtlen lenne hozzám

És mást ölelnék e karok,

Hitemre mondom, skandalum lesz

S a másvilágra ballagok.

És eljón értem ő, a sápadt,

A rémes arcú, zord kaszás!

A földbe tesznek! eltemetnek!

Hiába sírás, jajgatás!

Csikai Gyurka, jó barátom,

A koporsómmal hegedül

S ép énrólam szól majd a nóta,

Kit elhagyott ön hűtlenül!

...És Gyurka húzta, húzta égőn,

Oly fájón! búsan! édesen!

Én teli szívvel fölkiálték:

— Haljunk meg együtt édesem!

...De ah, a szunnyadó macácska

Földrebró immár s erre néz...

S szól: ideje, hogy útrakeljünk,

Mert tíz krajcár a kapupénz. ...

—

Arthúr.

— (Emléktábla-leleplezés.) Ma délelőtt fél tizenkét órákor veszi kezdetét az Erdélyi Irodalmi Társaság többször jelzett ünnepélye, melylyel kapcsolatban a Deák Ferenc és Vörösmarty Mihály kolozsvári tartozkodásának emlékére emelt tábla-leleplezési aktuusa is megtörténik. Az ünnep a Mátyás király-tér 26. számú, gróf Zichy Istvánné tulajdonát terő ház előtt lesz s a szónokok az épület erkélyéről fogják beszédeiket elmondani. A társaság meghívta ünnepélyére az összes helybeli tanintézeteket, a hivatalos hatóságokat s a különféle egyesületeket. Az ifjúságon kívül a tanintézetek teljes tanári kara, az öreg honvédek s az önkéntes tüzölköt is kivonulnak az emléktábla leleplezéséhez, melynél a helybeli honvédeknek fogja az ünnepély bevezető himnuszot játszani. A leleplezés előtt, délelőtt 10 órákor a városháza nagytermében felolvasó ülést tart a társaság, Komáromy Andor vendég, Gyulay Farkas, Jékely Aladár és Szaboleska Mihály közreműködésével.

— (A kolozsvári Rákóczi-ünnepély.) A Rákóczi-ünnepély rendező-bizottságának hazafias törekvése, akadály elé került. Ez az akadály Megyeri Dezső szingizagató finánc-zsenialitása, aki nem kevesebbet kér a színháznak egy estére való átengedéseért, mint 800 koronát. A bizottság az ünnepet inkább június 2-án óhajtaná megtartani, a kitűzött május 24-ike helyett, a midőn már a nyári színházban játszik a társulat, ám Megyeri Dezső akkor sem hajlandó 800 koronán alul átengedni a téli színház épületét. Az ünnepély természetesen a kassai Rákóczi-szoboralap javára történnik, ám a hazafias és jótékony cél nem elég ok arra, hogy Megyeri Dezső egy kissé mérsékelje igényeit. Valóban szomorú, hogy a kolozsvári Nemzeti színház jól szubvenzionált igazgatóját nekünk kell figyelmeztetnünk egy kis hazafias jóindulatra. Mi ezt a kérdést annak tartjuk pedig és Megyeri igazgató se tartsa másnak és ehhez képest állapítsa meg követelését, ha csak nem akarja, hogy a közönség azon része, mely még kitartott mellette, szintén végleg elforduljon attól az intézménytől, ahol a pénzügyi érdek mellett, minden más szempont eltörlül. Különben, mint utólag értesültünk, a rendező-bizottság okvetlenül megtartja e e hó 24-én az ünnepélyt és nem fog visszariadni attól sem, hogy esetleg a belügy-miniszterhez forduljon ez ügyben.

— (Kolozsvár és a városok gyűlése.) Ma veszi kezdetét Debrecentben a városok polgármestereinek rendez évi összejövétele, melyen a közösen fontos városi ügyek kurtikén megbeszélés alá. A mai gyűlésnek legérdekesebb tárgya a városok egyöntetű törvényre vonatkozó tervezet lesz, melyet Szeged helyettes polgármestere dr. Tóth Pál főjegyző készítet el a városok korábbi megbízása alapján. Városunkat e gyűlésen dr. Esterházy László főjegyző képviseli a napok óta gyengédkedő polgármester helyett.

— (Az egyetem rektorválasztása.) Ma délelőtti történnik meg a kolozsvári tudomány-egyetem rektorának megválasztása. A rektor most a matematika-természettudományi szakprofesszorairól választja a jelenlegi rektor magnifikus, a négy dékán s az egyes tudományzszakok karának — két-két tanára.

— (Uj doktorok.) A tegnapi napon egy szeretetreméltó kedves újságíró-kollegánkat Peller Imrét avatták az államtudományok doktorává az egyetemen. Ugyancsak tegnap vele együttesen avatták, szintén az államtudományok doktorává Bródi Tibor fővárosi ügyvédjelöltet.

— (Fabinyi-jubileum.) Megemlékeztünk már lapunkban a kolozsvári tudomány-egyetem kiváló tudós professzorának dr. Fabinyi Rudolfnak e hó folyamán megtartandó jubileumáról, melyen az egész tudományos világ részt vesz, élénken ünnepelevén a tudománynak emez

— **(A Bethlen körből.)** Tegnap gyűlést kellett volna a Bethlen körnek tartania; ez azonban holnapra halasztatott, mikor elhalasztatatlannal megtartják.

— **(Pályázati hirdetmények.)** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához újabb a következő hirdetmények érkeztek: A MAV. igazgatóságától: szövött és rövidkarú szállítására. A nagyszebeni cs. és kir. hadtest hadbiztonságtól: élelmezési cikkek szállítására. A budapesti I. honvéd ker. parancsnokságtól: terménycikkek szállítására. A kolozsvári VI. honvéd ker. parancsnokságtól: terménycikkek szállítására. A dési kir. törvénytörzsek elnökétől: kir. törvénytörzsi és fogházépület javítására és cserépkályha szállítására. A tordai m. kir. államépítészeti hivatalától: gerendi áll. iskola átalakítására. Dési m. kir. államép. hivatalától: dési mén-telep felépítésére. Ezen hirdetmények a kamara irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— **(A háromszéki egyetemi ifjak Rákóczy-ünnepe.)** Többször megemlékezünk arról a mozgalmról, mely az ország-szerzte megtartott Rákóczy-ünnepségek impressiója folytán a háromszékvármegyei egyetemi ifjak körében megindult. Tegnap délután gyűlést is tartottak ez ügyben az ev. ref. teológiai fakultáción, a melyben megalakították a tisztikari, megállapodtak a védnökök személyében. Az ünnepélyt július 12. délután a vármegye székhelye: Sepsi-szgyörgy főterén a Szabadság-szobor előtt fogják megtartani. — A továbbiak megbeszélésére szerdán, május 20-án, délután 5 órakor újabb gyűlést tartanak a ref. teológián. Az ifjak felh. borodással vették tudomásul Megeri szinagagatónak a kolozsvári Rákóczy-ünnep bizottságával szemben tanusított helytelen eljárását, mely szerint a május 24-iki ünnep céljaira a Színházat horribilis magas összeg ellenében akarja átengedni.

— **(A horvát zavargások.)** A Horországban ellenünk készült akna felrobbanában van. Minden forrong, minden izzik s küszöbön az általános lázadás. A magyar parlamentben egy horvát képviselő jogosnak mondotta a horvát lázadást, melyet szerinte a magyarok provokálnak és titkos pénzek segítségével. E burkolt szavak helyett eleget mond ama kiáltvány, melyet a horvát „nemzeti védelmi bizottság” bocsátott ki. Ez a kiáltvány megmondja őszintén, hogy kik szervezik a forradalmat. Nem a magyar tisztviselők, akiket Tomasics galádul megvádolt, hanem az ő edős vérrokonai. Kiolvasható ebből a kiáltványból is, hogy azok a titkos pénzek aligha Magyarországon teremnek, hanem másutt, ott, ahol bolond álmok zavarják meg az ember fejét. Ott, ahol Magyarországtól való elszakadást, ott, a hol a Nagy-Horvátország határait rajzolgatják. A kiáltvány, amelyet most Horvátországban a nép közt terjesztenek, véres szájjal ront ki a magyar állam és a báni kormányzat ellen, amelyet élet-halál harc árán is el kell buktatni. A „nemzeti és alkotmányos jogok védelme” napirenddel nyilvános negatívumokat s ha e gyűlésekkel betöltjük, akkor bizalmas gyűléseket kell összehívni. Ha ezeket is betöltjük, akkor neki kell eresztieni az utcát, az országutat, a falvakat, hadd beszéljenek azok! Az emberek, mondja a kiáltvány, ekkor ne legyenek fölfegyverkezve, s a hatalommal való minden összeütközés lehetőleg kerültesse. — Május 9-ikéről 10-ikére forduló éjjel valamennyi vasuti állomáson a törvényellenes magyar föliratokat el kell távolítani, a mennyire lehet, láma és összeütközés nélkül; épp úgy a címereket is. Ha nagyobb összeütközésre, esetleg lázadásra kerül a dolog, a népet mindig kimélni kell, mert nem egyéni bűködésről, hanem megmondott rendszeres mőkődésről van szó. Az eredményről van szó a melyet még ma erőszakos harcral el nem érhetnek. Ha szükség lesz, szét lehet szaggatni a táviró-drótokat, felszédni a sineket, hogy a Khuen-féle „gaz önkény” meg legyen akadályozva a nép eljáratásában. Ha mindezek után a dolog békét uton nem sikerül, akkor készen kell lenni valamennyi horvátnak a leghatározottabbnál nyílt küzdelemre és a legnagyobb áldozatokra. A kiáltványt a „nemzeti védelmi bizottság” irta alá.

No s ezek után azt állítják, hogy a magyar vasuti tisztviselők viselkedése provokálja a forradalmat: igazán vakmerő állítás. De ismét feloldul a pénzkerés, mert ott, a hol ilyen rendszeres agitációt folytatnak, ott csakugyan kell pénznek lenni. — Csak mondják meg Tomasics ur és társai — ha már fölvetették a kérdést, hogy hát honnan kerül az a pénz? Ők bizonyosan tudni fogják!

— **(A „Társadalom” közgyűlése.)** Hirt adtunk már korábban a kolozsvári „Társadalom” mai közgyűléséről, mely délután 11 órakor veszi kezdetét az egyetemes helyiségében, Dr. Kolozsvári Sándor egyetemi tanár elnöke alatt. A közgyűlést mint minden évben, ezúttal is társas ebéd követi, melyre máris negyvenen jelentették be részvételüket.

— **(Hemipatia.)** Vérgyógyítás. E határozó és fényes eredményeivel magában álló gyógy mód a legrövidebb idő alatt megnyerte a felső és legfelsőbb körök bizalmát és mint legbiztosabb és legjobb gyógy mód lett elismervé. A már ezrekre menő gyógyult, mint lelkes apostol terjeszti e kezelést, mely kellemes, egyszerű és a hivatás teljesítésében nem gátol; de eredményeiben tökéletesebb, mint bármely fűrdő vagy intézeti kezelés. Dr. Kovács J. fővárosi orvos, ezen gyógy mód megalapítója és egyedüli képviselője, most kezd tavaszi kurát, melyek — mint tizenöt évi tapasztalat mutatja — a képzeltet legeszebb sikerrel járnak *asthma*, *sziv*, *tüdő*, *vese*, *gyomor* és *bélbajoknál*, *idegbetegségek*nél (*neurasthenia*), *hysteria* és *makacs* *bélbajok*nál. Őszintén ajánljuk e felsorolt bajok egyikében szenvedő, de eddig fel nem gyógyult betegeknek, hogy vegyék első sorban a vérgyógyítást igénybe. — Dr.

Kovács J., kinok Budapest, Váci-körút 18. sz. I. emelet, alatt egy e célnak szolgáló rendelő intézete van, ott naponta betegeket fogad és meghívásokra betegeket látogat a fővárosban és a vidéken. — Levélbeli megkeresésre szívesen felvilágosítással és tanácsal szolgál. (2476.)

— **(Egy község névváltoztatása.)** Udvarhelymegyének *Ábrahámfalva* községe névváltoztatásért folyamodott a belügyminiszterhez, ki meg is engedte a község nevének *Ábránfalvára* való megváltoztatását.

— **(A szigorlat öngyilkosa.)** A kor általános betegsége: az idegesség adta kezébe *Stein* Sándor budapesti negyedéves jogszigorló kezébe a fegyvert. A szorgalmas fiatalember, ki hetek óta éjt-napot egybevetve készült közeli szigorlatára, a tulesigázott munka folytán támadt hirtelen idegromában tegnap reggel fővárosi lakásán agyonlőtte magát. A szerencsétlen fiatal ember azonnal szörnyen halt.

— **(Négyszer megszökött katona.)** Keserv sora lehetett Dusa Vasziánának, a marosvásárhelyi 67-ik gyalogezred közlegényének, de még keserveesebb sors elé néz most, amidőn negyedszeri szökési kísérlete sem ütött be jól. A merész legény meg sem akart állani Romániáig, csakhogy tévelygése közben a csendőrök kezébe került, kik visszavitték Marosvásárhelyre, az illetékes parancsnoksághoz a szökött katonát, kinek most már bizonyosan végkép el fog menni a kedve az efféle önkényes kirándulásoktól.

*

Jó tanács. Mindazoknak, kik pázsított akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szeressék be M a u t h n e r Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a »Sétatéri«, vagy a »Margitszigeti« fűmágykeveréket. — Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámúlra máltó és gyönyörű sétaterei részére. 48—48.

A szerencse-kerék és a szerencse-szekér. Az öreg Faludy Ferenc csak Fortuna hintóját ismerte és szépen megénekelte, hogy benne mindenki okosan üljön és úgy forgassa tengelyét, hogy ki ne dőljön. A szerencse-kereket aligha ismerte, mert akkor erről bizonyára dicsőhimnuszokat zengedezett volna a költő. Hogy is ne, midőn a szerencse-kerékből jut el az emberhez a legkézzelfoghatóbb szerencse: a főnyeremény! Csak kormányozunk kell a saját elhatározásunkat és oda irányítani, hogy sorsjegyet vásároljunk. És pedig osztálysorsjegyet. Mert ezzel legkönnyebben juthat el hozzánk az igazi szerencse. Azután okosan kell kitaratnunk a már birtokunkba jutott szám mellett, mert Fortuna asszony nemcsak megbecsüli, hanem fényesen is jutalmazza állandó hűségünket. Ez a módja annak, hogy a szerencse-kerékből Fortuna asszony fogatán jusson el hozzánk a főnyeremény. A legutóbbi 600.000 koronás főnyereményt is így nyerte 4 szerencsés család a Török A. és Társa bankházában (Budapest, főútel: VI. Teréz-körút 46.; fiókok: Váci-körút 4., Múzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54.), vásárolt 57080. számú sorsjeggyel, ennél fogva ajánlatos, hogy a sorsjegyvásárló közönség a szerencsés és megbízható Török cégnél szerezzé be sorsjegyeit, mert ez a bankház vevőinek minden irányban teljes bizottságot nyújt, tekintettel arra, hogy legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet hazánkban. 2368.

A szülők figyelmébe. E hó 10-én a Lövvöldeben megtartott népnéppéleyn az arató-ünnepet bemutató 200 gyerekcsoporth képe elkészült és hogy minden szülő megszerezhesse, 2 koronájával becsúszom rendelkezésükre. Tisztelettel: *Csiszhegyi Sándor* fényképész, Wesselenyi Miklós-utca 3. szám.

Dr. Klein Eberhard, mint Herkules-füldőről (Mehádia) nekünk írják, a szivbajosok valamint az elhízásban szenvedők számára ott meghonosított és sikerrel alkalmazott új, ugynevezett naumeimi gyógy módot a jövő évad alatt folytatni fogja. (3483.)

Csodálatos azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa-féle valódi angol ugorkatej használata által elérnek. Néhány nap után eltűnt az arcbőről szeplő, pattanást és egyéb bőrbajt, kisimítja a karcokat és redőket, az arcbőrűt üdvé, vidámmá varázsolja. A párizsi és bécsi kiállításokon kitüntetett ször, mely rövidesen nálunk is, mint Angolországban az összes szépségcserekes kisorítja. Egy üveg ára 2 korona, hozzávaló valódi ugorkaszappan 1 korona és puder 1 korona 20 fillér és 2 korona. Postán küldi Balassa K. gyógyszer-tára Temesvár. Kapható minden gyógyszer-tárban.

— **Gyógyintézet szivbetegek részére, Buziás fürdő.** Buziás fürdő, mint ismeretes, az egyetlen magyar fürdő, mely szivbántalmaknak naumeimi módszer szerint való kezelésére be van rendezve s a rendkívül szén-savdus források folytán az ott elért eredmény a budapesti orvosi egyetem tanárainak egyhangú ítélete szerint a lehető legjobbak. — A szivbetegeknek száma, kik Buziásban keresnek gyógyulást az utóbbi években, annyira felszaporodott, hogy a már fennálló gépgymnastikai (Zander) intézetnek megnagyobbítása vált szükségessé. — A szivbetegeknek kezelése és gépgymnastikai intézet vezetése Dr. Mahler Gyula urnak, az ismert szakorvosnak kezeiben nyugszik ki hosszú időn át Naheimban tett tapasztalata alapján a gyógy módhoz hazánkban meghonosította. Azúszás berendezése mintaszerű s ezért a fürdőt melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. (2481.)

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferencz József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tróts hashajtó hatása és említesre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen feljmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

A tisztelt olvasóközönség figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent Gaedicke A. osztálysorsjegy-gyűjtőde hirdetésére. 3—5

Lapunk mai számához mellékejük *Török A. és Társa* budapesti osztálysorsjegy főúradának postautalványát.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Vasárnap d. u.: Gyűgyvirág.
este: Csizmadia, mint kísértet (b. 201. sz.)
Hétfő: Odette. (b. 202. sz.)
Kedd: A bor. (b. 203. sz.)
Szerda: A kornevill harangok. (b. 204. sz.)
Csütörtök: (d. u.: Aréadás zsidó. (este: Bob herceg. (b. 205. sz.)
Péntek: Pry Pál. (b. 206. sz.)
Szombat: Pry Pál. (b. 207. sz.)
Vasárnap: (d. u.: Ripp van Winkle. (este: II. Rákóczy Ferencz fogsága. (b. 208. sz.)

Bob herceg. A Bob királyfi tiszteletére közepes számban megjelent közönség még mindig tudja élvezni az únos-untig elcsépeelt dallamokat. Lelkesen éljenek ujra *Szabó* Mariskát, a cimszerep bájós személyiségét, a többi főszereplővel egyetemben. A kar hamisan énekel.

Sport.

A „Kolozsvári Egyet. Athletikai Klub” vívóakadémiája. Emlegettük, hogy a színházban a K. E. A. K. alapja javára rendezendő nagyszabású vívó-akadémia terve nemcsak városunkban, hanem Budapesten is élénk visszhangra talált. — Az akadémia fényes sikerét előre biztosítja az alábbi névsor, azoknak névsora, a kik az akadémianak védnökségét elfogadták: *Hegedűs* Sándor orsz. képviselő v. b. t. t., *Szemere* Miklós orsz. képviselő, a lelkes sportmecenás, br. *Bánffy* Albert főrendiházi tag, *Klobucsár* Győző altábornagy, *Palkovics* József altábornagy, *Hofbauer* tábornok, *Schilling* J. az egyetem rektora, *Vuchetich* postaigazgató, br. *Willburg* Aladár, *Melitz* Hugó egy. tan. A zsűrie a következőket sikerült az agilis rendezőbizottságnak megnyerni: *Palkovics* József altábornagy, *Hécsey* Lajos kir. erdő-felügyelő, *Fabinyi* Rudolf, *Pistory* Mór egy. tanárok, *Isekutz* táblabíró, *Sárry* csendőrnagy, *Kováry* Arthur főszolgabíró, *Vermes* Lajos és br. *Chappon* Samu vívómesterek. A mérkőzéseket *Bagaméry* József vívómester fogja vezetni. — A fényesnek ígérkező vívó-ünnepély másóra a következő:

1. *Gerentsér* vívómester *Czenker* Bélával mutatja be a vívó-iskolát.
2. *Repeckzy* Andor — *Penninger* Antal vívómester kard-assz.
3. Dr. *Gabányi* Imre — *Varga* J. tornatanár kard-assz.
4. *Repeckzy* Andor — *Czenker* Béla tör-iskola.
5. *Bakos* Géza — *Repeckzy* László kard.
6. *Gerentsér* — *Prucher* Egisto fővárosi vívómester tör-asszót mutatnak be. Ezután lovag *Püttöni* Béla joghallgató fogja műkerékpározását bemutatni. Mutatványai bizonyára megfogják nyerni a közönségnek tetszését.
7. *Gerentsér* mester *Törzs* József és *Repeckzy* Andorral fogja biztos kard-iskoláját előadni.
8. Érdekes mérkőzés lesz ezután a két budapesti mester *Prucher* Egisto és *Arlot* Gusztáv lovag között.
9. *Penninger* — Dr. *Gabányi*, kard.
10. *Repeckzy* László — *Varga* J., kard.
11. *Prucher* — *Bakos* Géza, kard.
12. Az ünnepély főpontja a *Gerentsér* és *Arlow* vívómesterek által bemutatandó aszóló lesz.

„K. E. A. K.”-nak első szereplésétől úgy érkölesileg, mint anyagilag szép sikert várunk. (—u.)

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

Apponyi a királlyal.

Budapest, máj. 16. (érk. 11 ó.) Ő felsége holnap külön kihallgatást fogadja *Apponyi* Albert gróf házelnököt.

A király a műcsarnokban.

Budapest, május 16. (Érk. 9 ó.) A király ma délután látogatást tett a műcsarnokban. A felséget az előcsarnokban *Wlassics* Gyula vallás-és közoktatásügyi miniszter üdvözölte. Ő felsége sorba járta a termeket, mindent apróra megnézett s több festőt meg is szólított és megdicsérete képeiket; távozásakor pedig megelégedését fejezte ki a miniszter előtt.

Diszszemle a vérmezőn.

Budapest, május 16. (érk. 10 ó.) A király kedden, május 19-én a vérmezőn diszszemlét tart a fővárosi katonaság felett.

Öngyilkos jogász.

Debrecen, máj. 16. (érk. 11 ó.) *Bárdos* Ödön, 25 éves jogász, tartalékos tiszthelyettes az elmúlt éjjel a »*Hungária*« kávéházban mulatva, hirtelen felkelt és kiment az udvarra, a hol föbe lőtte magát.

Halálát atyja: *Bárdos* Ödön bagaméri uradalmi tiszt gyászolja. Tettének oka ismeretlen.

A „Magyar Szó”-t elkobozták.

Zágráb, máj. 16. (érk. 11 ó.) A »*Magyar Szó*« legutolsó számát a bán elleni heves támadásaiért az ügyészség ma elkoboztatta. Az eljárást a lap ellen megindították.

Budapesti gabonatözsde.

Készárutözlet 5 fillérrel olcsóbb, határidőüzlet szintén lanyhább. Jegyzetelt:

Buza máj.....	753—54
Buza okt.....	733—35
Rozs máj.....	—, —
Rozs okt.....	643—44
Zabokt.....	543—50
Tengeri májusra.....	642—42
Tengeri júliusra.....	643—44

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra	2 korona
Negyed évre	6 „
Félévre	12 „

„UJSÁG”

szekesztőse és kiadóhivatala
Kolozsvárt, Egyetem-utca.

REGÉNY

A halott szerelme

— Regény. —

Irta: **Gersdorf A.**

Fordította: **Zentai Leó.** (9.)

II. FEJEZET.

A művésznő.

„Ezer köszönet a tekintélyes összegért, a melyet rendelkezésemre bocsátottál. Nem értem, miért voltál annyira magodon kívül, hogy egy pár napig anyagi segély nélkül voltam.

Nem fejezhetem ki eléggé örömemet, hogy munkakedved újra visszatért. Azonban azért nem helyeslem, hogy operád egész tervét megváltoztasd. Készítsd csak úgy el, a mint tervezted; hidd el jó lesz úgy.

Két hét múlva otthon leszek. Hiszen van nekem még tehetségem, a mit kiművelhetek az otthon csendjében. Tartom magamat Marino mondásához, hogy az embernek takarékoskodnia kell szellemi kincseivel!

Addig is ölel

Mankád.”

Örömmel, vídáman ment haza; élt még lelkében a jövő ideálja, a biztos siker elmoshatatlan képe.

Fivérét betegesnek, csüggedtnek találta.

Arca beesett, sápadt volt; elvesztette minden hitét, minden bizalmát.

Telve volt égő vágygyal, hogy magának utat keressen a halhatatlansághoz, — nem talált.

Legalább ő azt hitte és ez végtelen keserűséggel töltötte el.

Dolgozott, de már nem azzal a bizalommal, a mely eddig vezette; nem olyan reménynyel, a milyen eddig eltöltötte.

Szépén indult operája valósággal csínalmánnyá lett.

Látta, hogy fivére súlyod, hogy kétségeskedik önmagában. Egyedüli célja volt tehát őt támogatni.

Birtokaik kezelését egy inspektor vezette, a kinek hűségében teljesen megbízott. Hogy fivére mennyit ért a gazdasághoz — azt nem bírta elbírálni s ezért szívesen látta az inspektor működését.

Az egész nyarat irással töltötte el; dolgozott, irt a lapokba, hogy a tanulmányaihoz szükséges összeget előteremthesse. Kmondhatatlan örömmel töltötte el a siker. Első regényét örömmel fogadták. A legelső lapok kérték fel a működésre; a szerkesztőségnek versenyeztek műveinek gyors leadásában.

Ilyen formán a nyár végére annyi pénz gyűjtött, hogy elutazhatott Párisba tanulmányainak befejezése végett. Valósággal öröm könnyeket sirt a fölött, hogy fivére legalább gondjai egyrésztől megszabadult.

Nővérenek a rábeszélései, a gazdaság sima menete érdeklődést ébresztettek. Bühl bárbornak a gazdálkodás iránt. A művészetért rájogon lelkében kezdett meggyökerezni, a termő édes anyaföld szerete.

Az utólréhetetlen ábrándok, a hiába-való vágyak odahagyták. Rájogó lelkének fölzávat nyugalmat lecsendesedett. Hálás is volt érte nővérenek »Az én jó angyalom vagy« — mondogatta mindig.

Most már kezdett rendesen gazdálkodni, mert egy új hivatalnokot kellett gazdaságához felvennie, a kiből egyelőre nem bízhatott meg teljesen. Eddigi gazdaságtje véletlenül nagy örökséghez jutott s így a saját szakállára gazdálkodott; az ő helyének betöltéséről kellett gondoskodnia. Tehtélyes vagyona elég bátorságot kellett benne arra, hogy eddigi kenyéradója hugának kezéért küzdjön. Manka azonban nem akarta szép reményeit Litvánia egyik elrejtett zugában élve eltemetni és ebben velebátja is teljesen egyet értett.

A legtisztább és legboldogabb nyugalom közt mult el a nyár. »Csupa szép hetek« — amint Manka ezt az időt nevezte, amelyet teljesen végigévezett. Kitudja, mikor élnek át még ilyen aggodalom, várakozás nélküli időt az ugyanazon vágyaktól áthatott, ugyanazon ideálokért élő testvérelekek!

Sandy már csupán esténként zenélt. Szerencsétlen operáját elegette s hangulatos szép dalokat komponált.

Alighogy beköszöntött az október, Manka Párisba ment.

Parizs Rue St. H....

Kedres Sandy! Ach! Ez a szörnyű, ez az isteni Parizs! Nem tudok, sehogy se tudok hozzá szokni.

Ugy állók a világ város zajábg, mint a magános virág a gyorsan tovarohanó, piszkos áradat partján, a melyet élvezetnek neveznek. Istenem, bár már csak jó vége lenne ennek a dolognak!

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Bakfis szerlem. Egy csók csupán. Falusi szerená. Fialat ember, — mert hogy ön az, arról a hozzánk beküldött levele élénken tanuskodik, — az újabb elhatározás folytán beküldött újabb próbá se vált be. A multkori erős kifogások, elnyújtott, hossz-szas feceségek kis dolgokról stb. ma is fönnállanak. De ma még jó egyetres vád ön ellen: novellája hőseül lehetetlen alakot állít elénk. Hiszi ön, hogy egy novellairó, bárki legyen is az, elboldondit egy kis lányt irodalmi tanulmányozás miatt s ezt be is vallja!? Az ilyen alak „csak egy végkép eredeti” témára vágyó írónak agyában születhetik meg. Tehát ezt a küldeményt se közölhetjük — de újra megve-regetjük az ön vállát. mondván, hogy kevesebb hevenséggel s több önmérséklettel produkálhat még kevésbé fővárosi lapba való. Verset azonban soha. Hasonló verssel még csak próbálkozni sem szabad olyan jeles írói multtal dicsekvő fiatalembernek, mint a milyent az Ön levele sejtien enged. Jóakarathól, hogy önmaga is megijedjen az elkövetett poémától leközlőjük azt, a maga egész tragikomikus mivoltában:

Falusi szerená.

Ablakod alatt állók
Bájos Rózalindám!
Ablakod alatt árok
És fejem is íng ám!....

Ergo könnyen be lehet
Pottyani a sárba....
Pedig én ezt az egyet
Nem szeretném már ma!

Jer' hát, légy te támaszom,
Jer', röpülj karomba!
Im, szentül felfogadom:
Nem leszek goromba!

Jer'...jaj, hagyjuk abba ezt,
Ellenséget látok:
Vésztlőslő morgásba kezd
S erre tart kutákat!....

Én hát már bucsuzom is,
Drága gyöngyvirágom:
Szét ne tépje, a komisz,
Egyetlen nadrágom!....

Hát mondja, fiatalember, hát mondja, kérjük, illik-e ez?

K. E. Köszönjük. Üdvözlőjük. Mindég szívesen látjuk.

N. A. Megkaptuk. Legközelebb hozzuk. Szívesen üdvözlét.

Felelős szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR*.

Az
Erdélyi Bank
és
Takarékpénztár

Részvénytársaság
tűz- és betörésmentes

pánccélozott kovácsolt vasból készült letétpénztárakat külön elzárható rekeszekkel a t. c. közönség rendelkezésére bocsátja, mely a külföld nagyobb városaiban és a fővárosban is értékpapírok és ékszerek biztos elhelyezésére kitűnően bevált intézmény, a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető és egyidejűleg előnyös bérletek is eszközölhetők.

csomagokat és ládákat

mérsékelt díj ellenében.

Erre a célra a biztonsági szabályoknak minden tekintetben megfelelő letéti szoba áll a nagyközönség rendelkezésére.

Bővebb felvilágos

12466—1902.
tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Nagy-Szebeni Előlegezési egyletnek és a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvény Társaságnak Maltz C. V. Frigyesné szül. Bukaresti B. Beria és kiskoru gyermekei végrehajtást szenvedők elleni 8800 és 5655 korona tökéltetés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsvár vidéki kir. járásbírósga területén levő, Bácskőszeg határában fekvő következő ingatlanokra és pedig özv. Maltz C. V. Frigyesné szül. Bukaresti B. Bertának a bási 269 sz. tkjében A + 1 rsz. 1334/4 hrsz., a 293 sz. tkjében A + 1—3 rend., 1334/4, 1334/2, 1334/3 hrsz., a 298 sz. tkjében A + 1—9 rendsz. 1333/1, 1333/2, 1333/4, 1333/5, 1333/6, 1333/7, 1333/8, 1333/9, a 364 sz. tkjében A + 1 rendsz., 1305/1 hrsz., a 366 sz. tkjében A + 1 rendsz., 1305/2/1 hrsz., a 383 sz. tkjében A + 1, 3—5 rendsz., 1327, 1343/4, 1243/4, 1243/3 hrsz. ingatlanaira, továbbá a Maltz C. V. Frigyes és Társa cégnek a bási 313 sz. tkjében A + 1 rendsz., 1388 hrsz. ingatlanaira és a bási 365 sz. tkjében A + 1 rendsz., 1310, 1311, 1312 hrsz. ingatlanokból özv. Maltz C. V. Frigyesné illető B. 1 alatti 7/112 részből jutalek, fentartva id. Kovács Mártonnak az 1305/2/1 hrsz. ingatlan egészére vonatkozó életfogytiglani haszonélvezeti jogát, id. Balázs Jánosné szül. Téglás Katalinnak az 1327, 1243/4, 1243/1 és 1243/3 számú ingatlanok együttesére vonatkozó életfogytiglani haszonélvezeti jogát, együtt s összesen 16500 k.o. na utóajánlati összegben, mint ezennel megállapított kiállítási árban és hely: fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi június hó 15-ik napján d. e. 10 órakor Bács község előjárósági irodájában megtartandó árverésen a megállapított kiállítási áról is el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 100%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 2. §-ában jelzett árforrallam számított és az 1881. évi november 1-én 333. sz. a. kelt új ügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvacékképes értékpapírral kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánásmódhoz a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.
Kolozsvár, 1903. márczius 16-án.

Dr. Hoffbauer,
kir. elbíró.

Eladó téglagyár! Eladó házak!

Kolozsvár város közvetlen közelében, az országút mellett, a Nádaspaták mentén fekvő 14 hold területű Endstrasser Benedek-féle téglagyár-telep, melynek egész területe téglá- és cserép-gyártás céljára szükséges elsőrangú föld- és porond-anyagot tartalmaz, azonnal eladó, esetleg bérbeadó.

1. A néhai Endstrasser Benedek hagyatékához tartozó Szappan-utca 5. sz. a. levő földszintes házas-telek, mely áll 8 szoba, 2 előszoba, 3 konyha, 1 fürdőszobából, továbbá egy külön álló házban 2 szoba, 1 konyha, istálló és megfelelő pinczehelyiségekből.

2. A Szappan-utca 7. sz. a. levő egy emeletes ház, mely áll 20 szoba, 8 konyha, 4 fürdőszoba, 1 cselédszoba, 2 előszoba, 6 kamara és megfelelő pinczehelyiségekből.

3. A Lázár-utczában 9. sz. a. levő terjedelmes ipartelep, felügyelői lakással.

4. A Lázár-utca 11. szám alatt levő földszintes köház, mely áll 2 nagy iskolaterem, egy nagy munkaterem, 5 szoba és konyhából és megfelelő pinczehelyiségekből, azonnal eladó.

A házak szolidan vannak építve, a lakrészek czélszerű beosztása következtében állandóan bérben vannak, jövedelmezőségüknek fogva tökébfektetésre ajánlatosak.

Felvilágosítást ad dr. Mihály József ügyvéd, az Endstrasser Benedek hagyatékának ügygondnoka, Kolozsvárt, Egyetem-utca 4. szám.

Első cs. és kir. osztrák-magyar
kizárólag szab.

Komlokat-festék-gyár

Kronsteiner Károly x x
Bécs, III., Hauptstr. 120
Saját házában. * Aranyérmekkel kitüntetve.
Főraktár: Segesváry és Jársai Kolozsvár.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és királyi katonai intézmények vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyisint gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokat-festékek, melyek mérszben földoldhatók, száraz állapotban. poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítatnak és a mi a festék színtisztségét és tartósságát o o o illeti, azonos az olajfestékekkel. o o o
2412 3—15

Sámson Izsák

férfi és női cipész és cipő
raktára KOLÓZSVÁRT.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy üzlethelyiséget tetemesen megnagyobbítva áthelyeztem Egyetem-utca 2. sz. alá.

Hol is saját műhelyemben készült s a legmagasabb igényeket kielégítő raktárt rendeztem be.

Férfi és női cipők mérték szerint 24 óra alatt a legújabb divat szerint elkészülnek.

Becses pártfogásukat kérve
2434 2—5
Sámson Izsák és Géza.

Marosán Gábor

kövező mester

ajánlja vállalatát a n. é. közönség pártfogásába, x x x

Hol gránit kövek

bármily mennyiségben raktáron vannak. x x x x

Telep és lakás
Hegyalatti-utca 3. sz.
(Saját ház.)

Uj! Figyelem! Uj!

Koller József

műköszörüs

f. évi április 1-től üzlethelyiségem malom-utca 8. szám alatt.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmébe ajánlani, hogy egy homoru és preczis műköszörüdét nyitottam. — Dus választékú raktár mindenemű aczélárúkbán, u. m. ollók, borotvák, kések stb. — Elvállalok mindenféle javításokat, továbbá szállodások, vendéglősök és magánosok részére kések és konyhaeszközök kiállítását és tisztítását.

Több évi külföldön gyűjtött tapasztalatom folytán hirvetet szereztem és ma azon kellemes helyzetben vagyok, hogy igen tisztelt megrendelőim minden igényének megfelelek, ennélfogva műköszörüldémet legmielegbben ajánlom és a nagyérdemű közönség pártfogását kérem
Tisztelettel

2301. 7—15. KOLLER JÓZSEF.

Izléses könyvnyomdai munkákat legolcsóbban készít Gombos Ferencz Lyceum-könyvnyomdája Kolozsvárt.

Tájékoztató!

A világhírű Borsalino kalapokból az 1903. évi x Ujdonságok x

a kolozsvári piacon kizárólag CSAK Sándor Jigoston és Társa 2469 és 2—5 xxx Püspöky Miklós xxx jóhírnevű kereskedőknek lettek!! ELADVA!!

Világ-Panoráma

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1/a.
Mindennap nyitva (vasár- és ünnepnapon) is regge 9-től este 10-ig. 1896 71—1
1903. máj. 17-től máj. 25-ig
LONDON
és VII. Eduárd király koronázási ünnepélye.

Nyári ujdonságok.

A panama-kalap

a nyári idény legkedveltebb ujdonsága!!!

Legdivatosabb

kemény, puha és szalmakalapok dus választékban s a legújabb divat szerint. — Finom izlésű színes Zephir, Batist és Tennis ingek, sapkák, keztyűk és nyakkendőkben legszebb választék.

Legújabb finom borsalino kalapok
darabja frt: 3.50 és 4.—

2141 55—200 Bittó Rezső uri divatüzletében
Mátyás király-tér 12. sz.

Nyári ujdonságok.

Olesó áraink kizárnak minden versenyt!

Tartós női bőrczipő strapára
Párja Frt. 2.25

Elegáns női fél czipő fekete és barna
Párja Frt. 2.—

Divatos szürke női fél czipő
Párja Frt. 2.50

Erős női fűzősczipő
Párja Frt. 2.90

Divatos női kereszt-csattos fekete és barna
Frt. 2.25 feljebb

Kneip Sandal minden nagyságban barna bőr legolcsóbb árban.

Kiváló jó női gombos czipő
Párja Frt. 3.50

Kényelmes női utczai bőrczipő
Párja Frt. 1.30

Női, férfi és gyermek szürke Drill félczipő 65 kr. feljebb

Tartós férfi vixbőr betétes strapára
Párja Frt. 2.40

Divatos barna borjú bőr férfi fűzősczipő
Párja Frt. 4.50

Divatos fiú fűzősczipő strapára
Párja 2-től felj.

Bakancsok nagyon tartós minőségben
Párja Frt. 2.90

Tartós vix férfi fél czipő
Párja Frt. 2.50

Gyermek fűzősczipő
Párja 90 kr. feljebb

Elegáns férfi vixbőrű fűzősczipő
Párja Frt. 3.—

Tartós fiú cugos cipő
Párja Frt. 2.25 felj.

Gyermek gombos bőrcipő
Párja Frt. 1.— feljebb

HONI IPAR

Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve!

„TURUL”

czipőgyár részvénytársaság
raktára Mátyás király-tér 12.

Világrendszerű „GOODYEAR” czipők elegáns kivitelben.

15000 pár czipő készül hetenként a gyár telepén
TEMESVAROTT.

2304 14—20